රසායනාගාරයෙන් මහ පොළොවට: ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යා සන්නිවේදනයේ පරිණාමය

ජයන්ත වත්තවිදානගේ

රසායනාගාරයෙන් මහ පොළොවට: ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යා සන්නිවේදනයේ පරිණාමය

ඉහළ තාක්ෂණයෙන් සන්නද්ධ විශ්වවිද්‍යාල රසායනාගාරයක් තුළ බාහිර ලෝකයෙන් වෙන්වී කැපවීමෙන් වැඩ කරන විද්‍යාඥයින් පිරිසක් ගැන සිතන්න. වසර ගණනාවක දැඩි පර්යේෂණවලින් පසුව, නිවර්තන කලාපීය රෝගයකට ප්‍රතිකාරයක් සොයා ගැනීමට හෝ දරුණු නියඟයට ඔරොත්තු දෙන නව වී ප්‍රභේදයක් නිපදවීමට ඔවුහු සමත් වෙති.

මෙම සොයාගැනීම් දූවිලි වැදුණු සටහන් පොතක හෝ මුදල් ගෙවා ප්‍රවේශ විය යුතු, මුරපදවලින් ආරක්ෂිත දත්ත ගබඩාවක පමණක් සිරවී තිබුණහොත්, ඉන් කිසිවෙකුටත් සෙතක් සැලසෙන්නේ නැත. විද්‍යාත්මක දැනුමට සැබෑ ලෝකය තුළ වටිනාකමක් ලැබීමට නම්, එය රසායනාගාරයෙන් පිටතට පැමිණ සාමාන්‍ය ජනතාවගේ ජීවිතවලට බද්ධ විය යුතුය.

මෙම අත්‍යවශ්‍ය සබඳතාවය අප හඳුන්වන්නේ විද්‍යා සන්නිවේදනය (Science Communication) යනුවෙනි. එය සරලවම, පාරිභාෂික වචනවලින් පිරුණු සංකීර්ණ විද්‍යාත්මක සොයාගැනීම්, සාමාන්‍ය ජනතාවට ඔවුන්ගේ එදිනෙදා ජීවිතයට ප්‍රායෝගිකවූත්, උද්‍යෝගිමත් සහ ජීවිතාරක්ෂක දැනුමක් බවට පරිවර්තනය කිරීමේ කලාව සහ හදගැස්මයි.

1948 දී නිදහස ලැබූ ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටකට, විද්‍යා සන්නිවේදනය යනු හුදු ශාස්ත්‍රීය සුඛෝපභෝගීත්වයක් නොවීය. එය ජාතික ප්‍රගතිය උදෙසා කළ සටනක් විය. යටත්විජිත යුගය අවසන්වනවිට, අපේ පාසල් සහ පර්යේෂණ ආයතන බරපතල භාෂා බාධකයකට මුහුණ දී සිටියේය. ඉහළ මට්ටමේ විද්‍යාව ඉගැන්වීම සහ සාකච්ඡා කිරීම සිදුවූයේ ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් පමණි. මෙයින් අදහස් කළේ වෛද්‍ය විද්‍යාව, ඉංජිනේරු විද්‍යාව සහ කෘෂිකර්මාන්තයේ නවීන දියුණුව භාෂාමය රාමුවකට කොටුවී, නාගරික ප්‍රභූ පැලැන්තියට පමණක් සීමා වී තිබූ බවයි.

සිංහල හෝ දෙමළ භාෂාව කතා කළ ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගෙන් බහුතරයකට මෙම දැනුම සම්පූර්ණයෙන්ම අහිමි විය. සැබෑ ජාතික සංවර්ධනයක් සඳහා දැවැන්ත වෙනසක් අවශ්‍ය විය. සංකීර්ණ විද්‍යාත්මක න්‍යායයන් අපේ දේශීය භාෂාවන්ට පරිවර්තනය කර, නව මුහුණුවරකින් නැවත උපදවා ගත යුතුව තිබුණි. මෙය ශබ්දකෝෂයක වචන මාරු කිරීමක් වැනි සරල කාර්යයක් නොවීය. ඒ සඳහා සම්පූර්ණයෙන්ම නව පාරිභාෂික ශබ්දමාලාවක් ගොඩනැගීමටත්, විද්‍යාත්මක සත්‍යය විකෘති නොකර බරපතල සංකල්ප සරල කිරීමටත්, ග්‍රාමීය ගොවියාගේ, කාර්යාල සහ කර්මාන්ත ශාලාවක සේවය කරන්නන්ගේ, පාසල් ගුරුවරයාගේ සහ ශිෂ්‍යයාගේ කුතුහලය දල්වන කථාන්දර නිර්මාණය කිරීමත් සිදුකළ යුතු විය.

විදුදැනුම තිලිණ කරමින් මව් බසින් ජාතිය ඇමතූ පුරෝගාමියෝ

අන්තර්ජාලය හෝ නවීන පෙළපොත් බිහිවීමට බොහෝ කලකට පෙර, අපේ රටේ සිටි ද්විභාෂා උගතුන් කිහිපදෙනෙකු වටහා ගත්තේ විද්‍යාත්මක චින්තනයකින් තොරව ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට සැබෑ බුද්ධිමය නිදහසක් ලබාගත නොහැකි බවයි. ඔවුහු තමන් රැඳී සිටි ප්‍රභූ ශාස්ත්‍රීය කවයන්ගෙන් මිදී මහජනතාව වෙත පැමිණියහ.

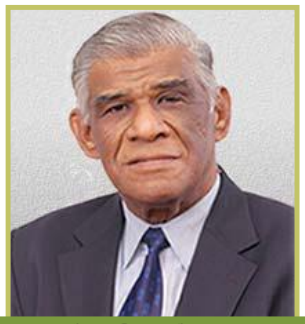
මෙහි මුල්ම පුරෝගාමියෙකු වූයේ ආචාර්ය ඊ. ඩබ්ලිව්. අදිකාරම්

ආචාර්ය ඊ. ඩබ්ලිව්. අදිකාරම්

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා

මහාචාර්ය වී. කේ. සමරනායක

මහතාය. ප්‍රගතිශීලී දාර්ශනිකයෙකු සහ අධ්‍යාපනඥයෙකු වූ ආචාර්ය අදිකාරම්, ඈත තාරකාවල චලිතයේ සිට භෞතික විද්‍යා නියමයන් දක්වා වූ සංකීර්ණ විද්‍යාත්මක සොයාගැනීම් සරලව පැහැදිලි කරමින් සිංහල භාෂාවෙන් විශාල වශයෙන් ලිපි ලේඛන ලිවීය. ඔහු ලිව්වේ බියගන්වන සුළු පාරිභාෂික වචනවලින් තොරව, අතිශය සරල සහ ආකර්ෂණීය ශෛලියකිනි. ඔහුගේ අරමුණ වූයේ හුදෙක් කරුණු ඉගැන්වීම නොව, සමාජය තුළ විද්‍යාත්මක ආකල්ප ඇති කිරීමයි. එනම් ඕනෑම මතයක් නිරපේක්ෂ සත්‍යයක් ලෙස පිළිගැනීමට පෙර ප්‍රශ්න කිරීම, නිරීක්ෂණය කිරීම සහ විචාරාත්මකව සිතීමේ පුරුද්ද වර්ධනය කිරීමයි.

එම යුගයේදීම, මෙරට සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ දැවැන්තයෙකු වූ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා, තමන්ගේ නවකතා සහ කෙටිකතා සඳහා ලෝක ප්‍රසිද්ධව සිටියද, ජීව විද්‍යාව සහ ජෛව පරිණාමය කෙරෙහි දැඩි ඇල්මක් දැක්වීය. ඔහු විසින් රචිත සත්ව සන්තතිය වැනි සන්දිස්ථානීය ග්‍රන්ථ හරහා ඩාවින්ගේ පරිණාමවාදී න්‍යාය දේශීය පාඨකයාට හඳුන්වා දුන්නේය. විද්‍යාත්මක සාක්ෂරතාවය නිසා ශ්‍රී ලාංකීය සංස්කෘතිය විනාශ නොවන බවත්, ඒ වෙනුවට එය අපේ උරුමය පෝෂණය කරමින්, සාම්ප්‍රදායික සමාජය නවීකරණය වන ලෝකය දෙස තාර්කිකව සහ විශ්වාසයෙන් යුතුව බැලීමට මඟ පාදන බවත් වික්‍රමසිංහ මහතා දැඩිව තර්ක කළේය. මානව විද්‍යාව හා සිංහල සංස්කෘතිය සහ ග්‍රාමීය විද්‍යා ප්‍රවේශය යන කෘතීන්ද එතුමන් සම්පාදනය කළේය.

විසිවන සියවසේ මැද භාගයේ සිට අග භාගය වන විට, මහාචාර්ය කාලෝ ෆොන්සේකා විද්‍යාත්මක තාර්කිකත්වයේ නිර්භීත සලකුණ බවට පත් විය. වෛද්‍ය විද්‍යාව පිළිබඳ මහාචාර්යවරයෙකු ලෙස ඔහු සතු වූ ඉහළ ශාස්ත්‍රීය පිළිගැනීම, සමාජය වෙලාගෙන තිබූ භයානක මිථ්‍යා විශ්වාස, මන්ත්‍ර ගුරුකම් සහ ව්‍යාජ වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ක්‍රම භාවිතය සමාජයෙන් තුරන් කිරීම සඳහා ඔහු භාවිත කළේය. සජීවී මහජන පරීක්ෂණ සහ තියුණු පුවත්පත් ලිපි මඟින් ඔහු "ආශ්චර්යමත් සුවකිරීම්" සහ "ගිනි පෑගීම්" විද්‍යාත්මක පරීක්ෂාවට ලක් කළේය. විද්‍යා සන්නිවේදනය යනු හුදෙක් රසවත් තොරතුරු බෙදා ගැනීමක් නොව, අන්ධ විශ්වාසයන්ට එරෙහිව තාර්කිකත්වය වෙනුවෙන් කෙරෙන සටනක් බව ඔහු රටටම ඔප්පු කර පෙන්වීය.

මහාචාර්ය වී.කේ. සමරනායක

එම සියවසේ අගභාගයේදී ඩිජිටල් යුගය අපේ දොරකඩට තට්ටු කරන විට, තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රයේ වගකීම භාරගත්තේ මහාචාර්ය වී. කේ. සමරනායක මහතාය. පරිගණක මඟින් මිනිස් ඉතිහාසය වෙනස් කරන බව කලින්ම හඳුනාගත් ඔහු, පරිගණක සාක්ෂරතාවය ජනප්‍රිය කිරීමට වෙහෙස නොබලා කටයුතු කළේය.

ඔහු හැඳින්වීමේ ලිපි ලිවීය, මහජන දේශන පැවැත්වීය, එසේම පරිගණක විද්‍යාව පාසල් විෂය මාලාවට ඇතුළත් කිරීමට රජයට උපදෙස් දුන්නේය. එමඟින් පරිගණකය විශ්වවිද්‍යාලවලින් පිටතට ගෙන ගොස් සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම සෑම පාසල් දරුවෙකුටම භාවිත කළ හැකි සෑම මෙවලමක් බවට පත් කිරීමට ඔහු කටයුතු කළේය.

මෙම ව්‍යාපාරය වර්ධනය වෙත්ම, තවත් සුවිශේෂී පුද්ගලයින් පිරිසක් කරළියට පැමිණි අතර, ඔවුන් භෞතික විද්‍යාව, වෛද්‍ය විද්‍යාව සහ සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකර්මාන්තය සාමාන්‍ය ජනතාව වෙත සන්නිවේදනය කරන ආකාරය සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් කළහ.

මහාචාර්ය ඔස්මන්ඩ් ජයරත්න: පොදු ජනයාගේ භෞතික විද්‍යාඥයා

කොළඹ සහ පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලවල දේශන ශාලා තුළ, මහාචාර්ය ඔස්මන්ඩ් ජයරත්න යනු භෞතික විද්‍යාව පිළිබඳ අතිදක්ෂ මහාචාර්යවරයෙකි. එහෙත් ඔහුගේ සැබෑ ආශාව වූයේ භෞතික විද්‍යාව ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රභූ පරිසරයෙන් පිටතට ගෙන, එය

මහාචාර්ය ඔස්මන්ඩ් ජයරත්න

සාමාන්‍ය මිනිසාට තේරෙන සජීවී විෂයයක් බවට පත් කිරීමයි.

විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමේ සංකීර්ණ භෞතික විද්‍යා සංකල්ප සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීමේ දැවැන්ත කාර්යයේ ප්‍රධාන නිර්මාණ ශිල්පියෙකු වූයේ ඔහුය. ඔහු හුදෙක් පෙළපොත් සිංහලට වාක්‍ය පරිවර්තනය කළේ නැත. සොබාදහමේ බලවේග ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ එදිනෙදා ජීවිතයට බලපාන ආකාරය පැහැදිලි කරමින් මහජන දේශන පැවැත්වීය. දැඩි සමාජ ක්‍රියාකාරිකයෙකු ලෙස ඔහු විශ්වාස කළේ, සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක තාරුණ්‍යයට ඔවුන්ගේ ධනවත්කම හෝ පසුබිම කුමක් වුවත් තමන්ගේ මව්භාෂාවෙන් භෞතික විද්‍යාව හැදෑරීමට අවස්ථාව ලැබුණහොත් පමණක් රට දරිද්‍රතාවයෙන් මුදවා ගත හැකි බවයි.

මහාචාර්ය නන්දදාස කෝදාගොඩ: අසමසම මහජන සන්නිවේදකයා

වෛද්‍ය විද්‍යාව සහ මහජන සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ, මහාචාර්ය

මහාචාර්ය නන්දදාස කෝදාගොඩ

නන්දදාස කෝදාගොඩ යනු සැබෑම තරුවකි. ඔහු ශාස්ත්‍රීය අංශයෙන් ඉහළටම ගොස්, කොළඹ වෛද්‍ය පීඨයේ පීඨාධිපති සහ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ උපකුලපති ධුරයන් හෙබවූවද, මහජනතාව ඔහුව හැඳින්වූයේ ඉතා කුළුපග, හුරුපුරුදු සහ විශ්වාසවන්ත මඟපෙන්වන්නෙකු ලෙසය.

වෛද්‍ය බ්ලොග් අඩවි බිහිවීමට බොහෝ කලකට පෙර, මහජන සෞඛ්‍ය ගැටලුවලට හේතුව වෛද්‍යවරුන්ගේ අඩුවක් නොව, නිසි සන්නිවේදනයේ අඩුවක් බව ඔහු හඳුනා ගත්තේය. ඔහු හෘද සෞඛ්‍යය, අධිකරණ වෛද්‍ය විද්‍යාව, ප්‍රජනන සෞඛ්‍යය සහ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතයේ භයානකත්වය වැනි සංකීර්ණ මාතෘකා සරල කරමින් සිංහලෙන් සෞඛ්‍ය ලිපි සහ පොත් මාලාවක් ලිවීය. ඔහු ගුවන්විදුලියෙන් කතා කළේ තැන්පත්, පැහැදිලි සහ ගෞරවනීය ස්වරයකිනි. එමඟින් ග්‍රාමීය පවුල්වලට බිය උපදවන වෛද්‍ය අභිරහස්, සරල සෞඛ්‍ය පුරුදු බවට පත්කර ගැනීමට මඟ පෙන්වීය. එමෙන්ම, බටහිර වෛද්‍ය විද්‍යාවේ ප්‍රායෝගික ප්‍රතිලාභ අගය කරන අතරම, සාම්ප්‍රදායික ආයුර්වේදයේ ඇති සාකල්‍ය (Holistic) ප්‍රඥාව දෙස විවෘත මනසකින් බැලීමට ඔහු මහජනතාව දිරිමත් කළේය.ආයුර්වේද වෛද්‍ය විද්‍යාත්මක දැනුම සිංහල ජනතාව වෙත නිරවුල්ව සන්නිවේදනය කළ පණ්ඩිත විලියම් අල්විස් මහතාවද මෙහිදී සිහිපත් කළ යුතුය.

ආචාර්ය උපාලි සේනානායක: සාම්ප්‍රදායික විද්‍යාව නැවත හිමිකර ගැනීම

අනෙකුත් පුරෝගාමීන් නවීන බටහිර විද්‍යාව පරිවර්තනය කරන විට, ආචාර්ය උපාලි සේනානායක මහතා විප්ලවීය දෙයක් සිදු කළේය. ඔහු ශ්‍රී ලංකාවේ සාම්ප්‍රදායික, කාලාන්තරයක් තිස්සේ ඔප්පු වූ ග්‍රාමීය ක්‍රම දෙස බලා ඒවා විද්‍යාත්මක පද්ධතියක් ලෙස සන්නිවේදනය කළේය. 1960 සහ 70 දශකවල ශ්‍රී ලංකාව ආනයනික ආහාර සහ කෘතිම රසායනික ද්‍රව්‍ය මත වැඩි වැඩියෙන් යැපීමට පටන් ගත් විට, සේනානායක මහතා අපේ මුතුන් මිත්තන්ගේ උරුමය නොසලකා හැරීමේ අඥානකම ප්‍රශ්න කළේය.

සෝවියට් දේශය සහ ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය අතර පැවති අභ්‍යවකාශ තරඟය ලොවපුරා විද්‍යා සන්නිවේදනය පිළිබඳ ගිනිපුපුරු අවධි කළේය. 1969 සඳ තරණය සමඟ උච්චස්ථානයට පැමිණි මෙම සන්නිවේදන කුතුහලය ශ්‍රී ලාංකිකයන් වෙත ගෙන ගිය විද්‍යා ලේඛකයන් ලෙස එඩ්වින් ආරියදාස, එච්. ඩබ්ඃ ජයවර්ධන, දීප්ත ලීලාරත්න සහ අනුර සී. පෙරේරා වැන්නවුන් සිටියහ. මේ අතර ආතර් සී. ක්ලාර්ක් මහතා විසින් රචිත විද්‍යා ප්‍රබන්ධ ගණනාවක් සිංහලට පරිවර්තනය කරමින් එස්. එම්. බන්දුසීල මහතා කළ කර්තව්‍යයද සුළුපටු නොවේ.

එසේම බෙනඩික්ට් දොඩම්පේගම, පර්සි ජයමාන්න, අතුල මංචනායක, රාජේන්ද්‍ර කුලසිංහ යන මහත්වරු පුවත්පත් හරහා විද්‍යා සන්නිවේදනයේදී විපුල මෙහෙයක් ඉටු කළහ.

සිංහලෙන් වෛද්‍ය විද්‍යාව විශේෂයෙන් මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය ජනතාව අතරට ගෙන යාමේදී විශේෂඥ වෛද්‍ය උපාලි මාරසිංහ මහතා කළ සේවයද බොහෝය.

ආයතනික පදනම: SLAAS, NSF සහ විදුරාව

මෙම තනි පුද්ගල හඬවල් විද්‍යා සන්නිවේදනය සඳහා මඟ පාදන විට, විද්‍යාව ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා

ස්ථිර ආයතනික පදනමක් අවශ්‍ය බව ජාතික ආයතන වටහා ගත්තේය. 1944 දී ආරම්භ කරන ලද ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමය (SLAAS) "විද්‍යාව ජනප්‍රිය කිරීමේ කමිටුව" (CPS) පිහිටුවීම මඟින් විශාල ඉදිරි පියවරක් මේ සඳහා තැබීය. මෙම විශේෂිත ඒකකය දුර බැහැර ග්‍රාමීය පාසල් වෙත යන සංචාරක ප්‍රදර්ශන සංවිධානය කිරීම, කලාපීය සෞඛ්‍ය ගැටලු පිළිබඳ මහජන දේශන පැවැත්වීම සහ තරුණ මනස් දිරිමත් කිරීම සඳහා ජාතික පාසල් තරඟ ආරම්භ කිරීම සිදු කළේය. SLAAS ආයතනය විසින් පාසල් දරුවන් ඉලක්ක කර ගනිමින් සිංහලෙන් "විද්‍යා ව්‍යාප්ති" සඟරාවත්, දෙමළෙන් "විඤ්ඤාණමුරසු" සඟරාවත් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශය (HEB) ද සිය කර්තව්‍යයන් විශේෂයෙන් බොහෝ කලක් පළවූ "සැපත" සඟරාව තුළින් සෞඛ්‍ය කාර්යමණ්ඩල සහ පොදු ජනතාව වෙත සෞඛ්‍යය හා වෛද්‍ය විද්‍යාව සන්නිවේදනය සඳහා විශාල කාර්යයක් ඉටු කළේය.

රජය විසින් "ජාතික විද්‍යා සභාව" (NSC) පිහිටුවීමත් සමඟ මෙම මෙහෙවර නිල රාජ්‍ය ප්‍රමුඛතාවයක් බවට පත් වූ අතර, එය පසුව ජාතික විද්‍යා පදනම (NSF) බවට පරිවර්තනය විය. ජාතික විද්‍යා පදනම (NSF) වෙත ද්විත්ව මෙහෙවරක් පැවරුණි. ඉහළ මට්ටමේ පර්යේෂණ සඳහා අරමුදල් සැපයීම සහ ඒ සමඟම මුළු රට පුරා විද්‍යාව ජනප්‍රිය කිරීම සඳහා නිර්මාණාත්මක ක්‍රම සෙවීමයි. මෙම දැක්ම යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීම සඳහා, NSF ආයතනය 1970 දශකයේ මැද භාගයේදී එහි ප්‍රමුඛතම විද්‍යා සඟරාව වන විදුරාව ආරම්භ කළේය. සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි යන භාෂා තුනෙන්ම වෙන වෙනම කාර්තුවකට වරක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද විදුරාව සඟරාව නිර්මාණය කර තිබුණේ, ඉහළ පෙළේ විද්‍යාඥයින් සහ අ.පොෂ.සා සාමාන්‍ය පෙළ, උසස් පෙළ සිසුන්, ගුරුවරුන් මෙන්ම විද්‍යා ලෝලීන් සම්බන්ධ කරන විශ්වාසවන්ත පාලමක් ලෙසය.

විදුරාව සඟරාවේ ඓතිහාසික පැතිකඩ

සාමාන්‍ය පෙළ හෝ උසස් පෙළ විභාග සඳහා සූදානම් වන ශිෂ්‍යයෙකුට, විදුරාව සඟරාව ලබා දුන්නේ දෘඩ පෙළපොත්වලින් මඟ හැරුණු දේය. එනම් සැබෑ ලෝකයේ භාවිතය සහ ආස්වාදයයි. පසුගිය වසර පනහ පුරා, එහි පිටු නිව්ටෝනීය යාන්ත්‍ර විද්‍යාවේ සහ කාබනික රසායන විද්‍යාවේ මූලික සුන්දරත්වයේ සිට ශ්‍රී ලංකාවේ සුවිශේෂී වැසි වනාන්තර පද්ධති, පුනර්ජනනීය බලශක්ති ඉංජිනේරු විද්‍යාව සහ නවීන ජානමය සොයාගැනීම් දක්වා වූ සෑම දෙයක්ම පාඨකයා වෙත සමීප කළේය. විදුරාව සඟරාවේ ඇති සුවිශේෂත්වය වන්නේ එහි ඇති විද්‍යාත්මක නිරවද්‍යතාවයයි. සෑම ලිපියක්ම ලියා ඇත්තේ හෝ දැඩි ලෙස සමාලෝචනය කර ඇත්තේ විශ්වවිද්‍යාල මහාචාර්යවරුන්, වෛද්‍යවරුන් හෝ ඉංජිනේරුවන් විසිනි. සංස්කාරකවරු මෙම ප්‍රවීණයන් සමඟ අත්වැල් බැඳගෙන සංකීර්ණ පාරිභාෂික වචන සරල කරන අතරම, එහි විද්‍යාත්මක සත්‍යතාවයට හානියක් නොවන සේ කටයුතු කරති. එහි ස්වර්ණ ජයන්තිය සමරන මෙම සඟරාව, අඩසියවසක් තිස්සේ මෙරට විද්‍යා අධ්‍යාපනයේ ආලෝකය නොනිවා තැබූ ආයතනික කැපවීමේ අභිමානවත් ස්මාරකයක් ලෙස නැඟී සිටියි.

ගුවන් විදුලි තරංග සහ රූපවාහිනී තිර

ස්මාර්ට්ෆෝන් සහ අන්තර්ජාල තිර අපගේ ජීවිතවල කේන්ද්‍රස්ථානය වීමට බොහෝ කලකට පෙර, ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සන්නිවේදනය රඳා පැවතුණේ ගුවන් විදුලි තරංගවල තිබූ ආකර්ෂණය මතය. භූගෝලීය හුදෙකලාව සහ සාක්ෂරතා බාධක බිඳ දමමින්, ග්‍රාමීය ජනතාව වෙත ළඟා වීමේ අපූරු හැකියාවක් ගුවන් විදුලියට සහ රූපවාහිනියට තිබුණි.

එදා 'රේඩියෝ සිලෝන්' ලෙස හැඳින්වුණු ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව (SLBC) මෙම සන්නිවේදන ගමනේ පුරෝගාමියා විය. ගුවන්විදුලියේ ඇති අධ්‍යාපනික වටිනාකම හඳුනාගත් ඔවුහු, විද්‍යා වැඩසටහන් හඳුන්වා දුන්හ. පවුල් පිටින් සවස් කාලයේ ගුවන්විදුලිය වටා රොක් වී, ස්වභාවික සංසිද්ධීන් පැහැදිලි කරන සජීවී සාකච්ඡා,

පරාමිතිය	විස්තරය
ආරම්භක ආයතනය	ජාතික විද්‍යා සභාව (NSC) / ජාතික විද්‍යා පදනම (NSF)
ආරම්භක යුගය	1970 දශකයේ මැද භාගය
භාෂා	ත්‍රිභාෂා (සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි වෙන වෙනම)
ප්‍රධාන ඉලක්කගත පාඨකයින්	අ.පොෂ.සා. සාමාන්‍ය පෙළ සහ උසස් පෙළ සිසුන්, විද්‍යා ගුරුවරුන්, විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්
ප්‍රධාන මෙහෙවර	සංකීර්ණ පර්යේෂණ, විෂය මාලාවට අනුකූල සහ සරල අන්තර්ගතයන් බවට පරිවර්තනය කිරීම

ළමයින් සඳහා වූ නිර්මාණාත්මක විද්‍යා නාට්‍ය සහ පාසල් සිසුන්ට තැපැල් මඟින් එවන ප්‍රශ්නවලට විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවීණයන් සජීවීව පිළිතුරු සපයන ප්‍රශ්නෝත්තර වැඩසටහන්වලට සවන් දුන්හ.

මහින්ද රණවීර: 'සිතිජය' වැඩසටහනේ හඬ

මෙම ගුවන්විදුලි ක්ෂේත්‍රය තුළ, මහින්ද රණවීර මහතා විධිමත් නොවන විද්‍යා අධ්‍යාපනයේ සැබෑ පුරෝගාමියෙකු ලෙස මතු විය. ඔහු 1970 දශකයේ විෂය මාලා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු වූ අතර, ජාතික භාෂාවලින් ඉගෙන ගන්නා නිසාම පාසල් දරුවන්ට නවීන විද්‍යාව අහිමි නොකළ යුතු බව ආචාර්ය අදිකාරම් මෙන්ම ඔහුද දැඩිව විශ්වාස කළේය.

රණවීර මහතා ගුවන් විදුලි තරංග ඔස්සේ සිතිජය නම් සතිපතා විද්‍යා වැඩසටහන නිර්මාණය කළේය. 1970 දශකය පුරා විකාශය වූ සිතිජය මුළු දිවයිනම වැළඳගත් වැඩසටහනක් විය. රණවීර මහතාට සුවිශේෂී දක්ෂතාවයක් තිබුණි. ඔහු සංකීර්ණ රසායනික සූත්‍ර සහ ගණිතමය නීති, ආකර්ෂණීය ශ්‍රව්‍ය කථාන්දර බවට පත් කරමින් කතා කළේය. විද්‍යා පුස්තකාල හෝ ඉංග්‍රීසි සඟරා නොතිබූ මිලියන සංඛ්‍යාත ග්‍රාමීය පාසල් දරුවන්ට, සෑම සතියකම රණවීර මහතාගේ හඬට සවන් දීම නවීන ලෝකය දෙස බැලීමට ලැබුණු කවුළුවක් වූ අතර, එය ඔවුන් තුළ විද්‍යාත්මක ගවේෂණය සඳහා දැඩි උනන්දුවක් ඇති කළේය.

ඉන්පසු 1970 දශකයේ අගභාගයේ සහ 1980 දශකයේ මුල් භාගයේදී, ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව (SLRC) සහ ස්වාධීන රූපවාහිනී සේවය (ITN) වැනි ජාතික රූපවාහිනී නාලිකාවල උපතත් සමඟ දෘශ්‍ය විප්ලවයක් ඇති විය. හදිසියේම, පෙළපොත් සංකල්පවලට වර්ණ, චලනය සහ ජීවය ලැබුණි. රූපවාහිනී මැදිරි සජීවී රසායනාගාර බවට පත් වූ අතර, ඉදිරිපත් කරන්නන් ප්‍රේක්ෂකයින් ඉදිරියෙහි සජීවී භෞතික විද්‍යා සහ රසායන විද්‍යා පරීක්ෂණ සිදු කර පෙන්වූහ.

මෙම යුගයේ තවත් සුන්දර සන්ධිස්ථානයක් වූයේ ලෝක පූජිත ජාත්‍යන්තර විද්‍යා වාර්තා චිත්‍රපට දේශීයකරණය කිරීමයි. කාල් සේගන්ගේ කොස්මෝස් (Cosmos) සහ සර් ඩේවිඩ් ඇටන්බරෝගේ බීබීසී ස්වභාවික ඉතිහාස (BBC Natural History) වාර්තා චිත්‍රපට සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවලට පරිවර්තනය කර, උපසිරැසි ගන්වා හෝ හඬ කවා විකාශය කරන ලදී. මෙමඟින් ලාංකීය දරුවන්ට නිවසේ සිටම ඈත මුහුදු පතුල ගවේෂණය කිරීමටත්, මිනිස් සෛලයක අන්වීක්ෂීය ව්‍යුහය නැරඹීමටත්, තාරකා අතර සැරිසැරීමටත් අවස්ථාව ලැබුණි. මෙම රූපවාහිනී යුගය උසස් තත්ත්වයේ දෘශ්‍ය අධ්‍යාපනයක් සැමටම පොදු කළ අතර, තරුණ පරපුර STEM (විද්‍යාව, තාක්ෂණය, ඉංජිනේරු විද්‍යාව, ගණිතය) ක්ෂේත්‍රයන් ඔස්සේ ඉදිරියට යාමට පෙළඹවීය.

පුවත්පත් විප්ලවය: විදුසර සහ ටැබ්ලොයිඩ් පිම්ම

1980 දශකයේ අගභාගයේ සහ 1990 දශකයේ මුල් භාගයේදී පාසල් විෂය මාලාව පුළුල් වෙත්ම, මුද්‍රිත මාධ්‍යයේ විශාල වෙනසක් සිදු විය. විදුරාව වැනි ආයතනික සඟරා උසස් ශාස්ත්‍රීය මට්ටමක් පවත්වා ගෙන ගියද, තරඟකාරී රාජ්‍ය විභාගවලට පෙනී සිටින සිසුන්ට සතිපතා ඉක්මන්, ලාභදායී සහ නවීන විද්‍යාත්මක තොරතුරු ලබා දීමේ අවශ්‍යතාවයක් මතු විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම සතිපතා විද්‍යා පුවත්පත ලෙස විදුසර බිහි විය. අනුර සිරිවර්ධන මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ සංස්කාරකත්වයෙන් ඇරඹී විදුසර, මුළු දිවයින පුරාම අ.පොෙ.ස. සාමාන්‍ය පෙළ සහ උසස් පෙළ සිසුන්ට නැතිවම බැරි සගයෙකු බවට පත් විය.

අනුර සිරිවර්ධන මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ වාණිජ විද්‍යා පුවත්පත් කලාව ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් කළේය. ඔහුගේ නායකත්වය යටතේ, විදුසර දැඩි ශාස්ත්‍රීය ස්වරූපයෙන් මිදී, ගතික, දෘශ්‍යමය වශයෙන් ආකර්ෂණීය පුවත්පත් සැකසුමක් අනුගමනය කළේය. එහි ගෝලීය විද්‍යා පුවත්, පාරිසරික අර්බුද, අභ්‍යවකාශ ගවේෂණ සහ දේශීය පාසල් විෂය නිර්දේශයේ ව්‍යුහගත විශ්ලේෂණයන් මනාව මුසු කර තිබුණි.

වැදගත්ම දෙය නම්, සිරිවර්ධන මහතා විදුසර පුවත්පතේ දොරටු තරුණ විද්‍යා ලේඛකයින් වෙනුවෙන් විවෘත කිරීමයි. ඔහු විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්ට, තරුණ පර්යේෂකයන්ට සහ තාක්ෂණයට ලැදි පාසල් සිසුන්ට තමන්ගේම ලිපි පළ කිරීමට ජාතික වේදිකාවක් ලබා දුන්නේය. මෙම තරුණ ලේඛකයින් පුවත්පතට නැවුම්, උද්‍යෝගිමත් ශක්තියක් ගෙන ආ අතර, ඔවුන් ලිව්වේ සංකීර්ණ භෞතික විද්‍යා සමීකරණ සහ ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රියාවලීන් විභාග බරක් නොව, උද්යෝගිමත් ප්‍රහේලිකා ලෙස හැඟෙන සරල, ආකර්ෂණීය ශෛලියකිනි. විදුසර පුවත්පත ඔප්පු කළේ විද්‍යා මුද්‍රිත මාධ්‍යයක් වාණිජමය වශයෙන් සාර්ථක මෙන්ම, අධ්‍යාපනික සහ තාරුණ්‍යයේ ආදරය දිනාගත් එකක් විය හැකි බවයි.

මේ අතර සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්තිපත්‍ර ආයතනය මඟින් "විදුනැණ" නමින් විද්‍යා සතිපතාවක්

පළ කළ අතර එහි සංස්කාරකවරයා වූයේ ධනසිරි බෝධිනායක මහතාය. එලෙසින්ම සිළුමිණ, රිවිරැස හා ශ්‍රී ලංකාදීප වැනි ඉරිදා පුවත්පත්, විජය, මිහිර, නවයුගය, යොවුන්ජනතා වැනි ළමා හා යොවුන් පුවත්පත්, සිරිකත, තරුණි සහ නවලිය වැනි කාන්තා පුවත්පත් සිය විද්‍යාලිපි හරහා ජනතාවගේ විද්‍යා සාක්ෂරතාව නංවාලීමට මහත්සේ දායකත්වය දැක්වීය. මෙරට පාසල් ශිෂ්‍යයන්ගේ විද්‍යා දැනුම ඉහළ නැංවීමට බොහෝ කලක් දායක වූ විද්‍යා සඟරාව ලෙස "විද්‍යා" හැඳින්විය හැක. වෛද්‍ය බුද්ධදාස බෝධිනායක මහතා සහ මහාචාර්ය ටියුලි ද සිල්වා මහතා ඇතුළු සංස්කාරක මණ්ඩලයක් එය සංස්කරණය කළහ.

දෙමළ මාධ්‍යයෙන් විද්‍යා සන්නිවේදනයේ ආලෝකය දැල්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යා සන්නිවේදනයේ කථාන්දරය, දෙමළ මාධ්‍යයෙන් සිදු වූ සුවිශේෂී දායකත්වය අගය නොකර සම්පූර්ණ කළ නොහැක. දෙමළ මාධ්‍ය විද්‍යා සන්නිවේදකයින්, ශාස්ත්‍රඥයින් සහ මාධ්‍යවේදීන් බහුවිධ අභියෝගයකට මුහුණ දුන්හ. ඔවුන්ට පොහොසත්, ප්‍රවේශ විය හැකි තාක්ෂණික පාරිභාෂික වචන නිර්මාණය කිරීමට මෙන්ම උතුරු, නැගෙනහිර සහ වතුකරයේ වෙසෙන දෙමළ කතා කරන ජනතාව ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර විද්‍යාත්මක දියුණුව සමඟ නිරන්තරයෙන් සම්බන්ධ කර තැබීමට සිදු විය.

උතුරුකරයේ ශාස්ත්‍රීය ක්ෂේත්‍රයේ කේන්ද්‍රස්ථානයක් වූ යාපනය විශ්වවිද්‍යාලයේ හිටපු උපකුලපති, මහාචාර්ය කේ. කුණරත්නම් මහතා දෙමළ මාධ්‍යයෙන් විද්‍යාව ජනප්‍රිය කිරීමේ නායකයෙකු විය. ඔහුගේ පෞද්ගලික පර්යේෂණ භෞතික විද්‍යාව සහ භූ භෞතික විද්‍යාවේ (Geophysics) සීමාවන් පුළුල් කළද, ඔහු මහජන අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන් විශාල ශක්තියක් වැය කළේය. මහාචාර්ය කුණරත්නම් මහතා දෙමළ භාෂාවෙන් ලිපි රාශියක් ලිවීය, භෞතික විද්‍යාව, පරිගණක විද්‍යාව සහ තාරකා විද්‍යාවේ සංකීර්ණ න්‍යායන් සරල කරමින් දේශන පැවැත්වීය. දෙමළ මාධ්‍ය පාසල් රසායනාගාර සහ ප්‍රාදේශීය විද්‍යා සමාජ සඳහා නවීන, ගණිතමය වශයෙන් නිවැරදි ද්‍රව්‍ය ලැබෙන බව සහතික කිරීමට ඔහු කැප වූ අතර, එමඟින් දෙමළ මාධ්‍ය විද්‍යාඥයින් සහ ඉංජිනේරුවන් බිහිවීමට ශක්තිමත් පදනමක් දැමීය.

මහාචාර්ය එස්. මාහේෂ්වරන්: අණුක ආශ්චර්යයන් සරල කිරීම

රසායනික විද්‍යා ක්ෂේත්‍රය තුළ, යාපනය විශ්වවිද්‍යාලයේ කාබනික රසායන විද්‍යාව පිළිබඳ ආරම්භක මහාචාර්යවරයා වූ මහාචාර්ය එස්. මාහේෂ්වරන් මහතා සුවිශේෂී චරිතයක් විය. මහාචාර්ය මාහේෂ්වරන්ට වඩාත්ම සංකීර්ණ කාබනික රසායන ව්‍යුහයන් පවා සජීවීව ඉදිරිපත් කළ හැකි අපූරු ඉගැන්වීමේ ශෛලියක් තිබුණි. විශ්වවිද්‍යාල දේශන ශාලාවලින් ඔබ්බට, පාසල් මට්ටමින් විද්‍යාව ජනප්‍රිය කිරීමට ඔහු දැඩි උනන්දුවක් දැක්වීය. ඔහු දුර බැහැර ගමන් කරමින් දෙමළ මාධ්‍ය පාසල්වල අපොස උසස් පෙළ සිසුන් සඳහා සම්මන්ත්‍රණ සහ රසායනාගාර ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ පැවැත්වීය. රසායන විද්‍යාව එදිනෙදා ජීවිතයට සම්බන්ධ කරමින් ආහාර කල් තබා ගැනීමේ විද්‍යාව, සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකර්මාන්තය සහ පාරිසරික වෛද්‍ය විද්‍යාව පැහැදිලි කරමින් ඔහු ලියූ ලිපි, තරුණ මනස් පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයට යොමු කිරීමට සමත් විය.

ප්‍රාදේශීය සඟරා සහ මාධ්‍ය සේවය

මෙම ශාස්ත්‍රීය නායකත්වයට, ප්‍රාදේශීය මුද්‍රිත මාධ්‍ය සහ ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ (SLBC) දෙමළ ජාතික සහ වාණිජ සේවාවන් භාවිත කළ කැපවූ මාධ්‍යවේදීන්ගෙන් සහ ලේඛකයින්ගෙන් විශාල සහයෝගයක් ලැබුණි. කලෙයියරසි (*kalaiyarasi*) වැනි සඟරා මෙන්ම, චින්තාමණි සහ වීරකේසරී වැනි බහුලව කියවන දෙමළ පුවත්පත්වල විශේෂ සතිපතා විද්‍යා පිටු, ඉගෙනීම සඳහා වැදගත් අවකාශයන් බවට පත් විය.

මෙම වේදිකාවන් දේශීය නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ වැඩකටයුතු ප්‍රදර්ශනය කළේය, සංකීර්ණ ජීව විද්‍යා සහ ගණිත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීය, සහ ගෝලීය අභ්‍යවකාශ මෙහෙයුම් පිළිබඳ පරිවර්තනය කළ තොරතුරු ලබා දුන්නේය. මෙම සාමූහික, කැපවූ උත්සාහයන් තුළින්, මෙම දෙමළ මාධ්‍ය පුරෝගාමීන් විද්‍යාත්මක සහ ප්‍රායෝගික දැනුම ළඟා කර ගැනීමේ ගමන මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි සැමට පොදු වූවක් බවට පත් කළහ.

ඩිජිටල් මාධ්‍ය : දෙකොන මුවහත් අසිපත

විසිඑක්වන සියවසට පා තැබීමත් සමඟ, අධිවේගී අන්තර්ජාලය, ස්මාර්ට්ෆෝන් සහ සමාජ මාධ්‍ය වේදිකාවල සිදුවූ පිපිරීම්, පැරණි සන්නිවේදන ලෝකය උඩුයටිකුරු කළේය. රාජ්‍ය ආයතනයක්, මහාචාර්යවරයෙක් හෝ ප්‍රවීණ මාධ්‍යවේදියෙක් පමණක් මහජනයා දකින දේ තීරණය කළ පැරණි, ඉහළ සිට පහළට ගලා ගිය සන්නිවේදන ආකෘතිය අතුරුදහන් විය. එය දැන් විමධ්‍යගත, වේගයෙන් චලනය වන ඩිජිටල් පරිසර පද්ධතියකින් ප්‍රතිස්ථාපනය වී ඇත.

අද වන විට YouTube, Facebook, TikTok සහ විවිධ පොඩ්කාස්ට්

මාධ්‍යය	උපරිම යුගය	ප්‍රධාන ඉලක්කගත පාඨකයින්	ප්‍රධාන ශක්තීන්	ප්‍රධාන සීමාවන්
මුද්‍රිත සඟරා (විදුරාව)	1970 - 1990 දශක	සිසුන්, ගුරුවරුන්, ශාස්ත්‍රඥයින් සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්.	ඉහළ විද්‍යාත්මක නිරවද්‍යතාවය; ස්ථිර අධ්‍යාපනික ආශ්‍රේය වටිනාකම.	මන්දගාමී නිෂ්පාදන කාලය; සජීවී අන්තර්ක්‍රියාකාරිත්වයක් නොමැති වීම; භෞතික තැපැල් ජාල මත යැපීම.
සතිපතා පුවත්පත් (විදුසර)	1980 - 2000 දශක	අ.පො.ස. සාමාන්‍ය පෙළ සහ උසස් පෙළ සිසුන් පාසල් විද්‍යා සමාජ.	සතිපතා වේගවත් යාවත්කාලීන වීම; ඉහළ දෘශ්‍ය ආකර්ෂණය; තරුණ හඬවල් සඳහා වේදිකාවක් වීම.	වාණිජ මුද්‍රණ පිරිවැය මත යැපීම; භෞතික ලේඛනාගාර ආයු කාලය සීමිත වීම.
ගුවන් විදුලි විකාශනය (SLBC)	1950 - 1980 දශක	පුළුල් ග්‍රාමීය සහ නාගරික නිවාස.	ගුවන් විදුලි විකාශනය දැවැන්ත භූගෝලීය ආවරණය; කියවීමේ සාක්ෂරතාවයෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම ස්වාධීන වීම.	දෘශ්‍ය ආධාරක සම්පූර්ණයෙන්ම නොමැති වීම; ස්ථාවර විකාශන කාලයන්; ඒකපාර්ශ්වික සන්නිවේදනයක් වීම.
රූපවාහිනිය (රූපවාහිනී, ITN)	1980 - 2000 දශක	පොදු මහජනතාව, පවුල් සහ පාසල් දරුවන්.	ගැඹුරු දෘශ්‍ය ආකර්ෂණය; ඉහළ චිත්තවේගීය බලපෑම; සංකීර්ණ වාර්තා චිත්‍රපට සඳහා විශිෂ්ට වීම.	මිල අධික නිෂ්පාදන උපකරණ; ආයතනික වෙළඳ දැන්වීම් මත දැඩිව යැපීම; සීමිත ගුවන් කාලය.
ඩිජිටල් සහ සමාජ මාධ්‍ය	2010 වර්තමානය	තරුණ පරපුර, තාක්ෂණයට ලැදි සිසුන් සහ ජංගම දුරකථන පරිශීලකයින්.	ක්ෂණික ප්‍රකාශනය; ඉහළ අන්තර්ක්‍රියාකාරිත්වය (Likes, Comments, Shares); බහුමාධ්‍ය (Multimedia) ආකෘති.	ව්‍යාජ පුවත්වලට ඇති දැඩි අවදානම; වෘත්තීය සමාලෝචනයක් නොමැති වීම; නාට්‍යමය දේට ඇල්ගොරිතම දක්වන පක්ෂපාතිත්වය.

(Podcast) ජාල, ස්වාධීන ශ්‍රී ලාංකීය විද්‍යා සන්නිවේදකයින්ගේ සක්‍රීය කේන්ද්‍රස්ථාන බවට පත්ව ඇත. තරුණ විද්‍යාඥයින්, තාක්ෂණයට ලැදි විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් සහ නිර්මාණකරුවන් පැරණි මාධ්‍ය නාලිකා මඟහරිමින් සෘජුවම තාරුණ්‍යය අමතති. අධිතාක්ෂණික උපකරණ ක්‍රියාකාරිත්වය හඳුන්වා දෙන (Tear downs) නාලිකා, තාරකා විද්‍යාත්මක තොරතුරු, පශු වෛද්‍ය දැනුම සහ පාරිසරික විශ්ලේෂණයන් මිලියන සංඛ්‍යාත නරඹන්නන් ආකර්ෂණය කර ගනී. පරිගණක සඳෘශ්‍යකරණ (Animations) උපහාසාත්මක මීම්ස් (Memes) සහ එදිනෙදා සරල භාෂාව භාවිත කරමින්, මෙම නිර්මාණකරුවන් විද්‍යාව ඩිජිටල් පරපුරට සමීප, අදාළ සහ විනෝදාත්මක දෙයක් බවට පත් කරති.

කෙසේ වෙතත්, මෙම අසීමිත නිදහස දෙපැත්ත කැපෙන කඩුවකි. අන්තර්ජාලය තුළ සංස්කාරකවරුන් හෝ කරුණු පරීක්ෂකයින් (Fact-checkers) නොමැති බැවින්, ඩිජිටල් ලෝකය ව්‍යාජ තොරතුරු, භයානක ව්‍යාජ විද්‍යාවන් (Pseudo-science) සහ විවිධ කුමන්ත්‍රණ න්‍යායන්ගෙන් පිරී පවතී. මෙම නිමක් නැති ඩිජිටල් අවකාශය තුළ, විද්‍යාත්මකව නිවැරදි අන්තර්ගතයන්ට, ක්ලික් කිරීමට පෙළඹෙන අතිශෝක්තිමත් සිරස්තල විද්‍යාත්මකව තහවුරු නොකළ වැරදි තොරතුරු සමඟ පරිශීලකයාගේ අවධානය දිනා ගැනීම සඳහා දැඩි සටනක නිරත වීමට සිදුව ඇත.

තවද, සමාජ මාධ්‍ය ඇල්ගොරිතම (Algorithms) සකස් කර ඇත්තේ සත්‍යය පෙන්වීමට වඩා පරිශීලකයා රඳවා ගන්නා (Engagement) ඕනෑම ආන්දෝලනාත්මක හෝ අද්භූත දෙයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමටය. කේලාම්, ආන්දෝලනාත්මක හෝ මනඃකල්පිත හිමිකම් පෑම් ක්ෂණිකව අපගේ තිර මතට පැමිණෙන අතර, නිහඬ, සන්සුන් විද්‍යාත්මක පැහැදිලි කිරීම් යටපත් වී යයි. එබැවින්, නවීන විද්‍යා සන්නිවේදකයාගේ කාර්යභාරය සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් වී ඇත. එය තවදුරටත් හුදෙක් නව තොරතුරු බෙදා ගැනීම පමණක් නොව, මෙම කුණාටු සහිත ඩිජිටල් අවකාශය තුළ නිවැරදි දේ තෝරා ගැනීමට සිසුන්ට සහ මහජනතාවට උපකාර කිරීමයි. විද්‍යා සන්නිවේදනය ජීවිත බේරා ගන්නාවිට මෙම ක්ෂේත්‍රයේ සැබෑ ශක්තිය මැනවින් පැහැදිලි වන්නේ ජාතික හදිසි අවස්ථා සහ මහජන සෞඛ්‍ය අර්බුදවලදීය. ශ්‍රී ලංකාවේ, මෙම යථාර්ථය ඩෙංගු වැනි මදුරුවන්ගෙන් බෝවන රෝගවලට එරෙහි අපගේ දිගුකාලීන සටනින් සහ ගොවි ජනතාව අතර පවතින නිදන්ගත වෘක්කාබාධ රෝගය (CKDu) තේරුම් ගැනීමට ගත් උත්සාහයන්ගෙන් මනාව පැහැදිලි වේ.

ඩෙංගු ව්‍යාප්තිය පාලනය කිරීමේදී, විශ්වවිද්‍යාලවල සිදු කෙරෙන මූලික රසායනාගාර සහ සායනික පර්යේෂණ පමණක් ජීවිත බේරා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් නොවීය. වෛරසය නැවැත්වීම සඳහා මිලියන සංඛ්‍යාත පුරවැසියන්ගේ එදිනෙදා පුරුදු ක්ෂණිකව හා ස්ථිරව වෙනස් කිරීම අවශ්‍ය විය. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය සමඟ සමීපව කටයුතු කරමින්, විද්‍යා සන්නිවේදකයින් මැදිහත් වී මදුරු වාහක ජීව විද්‍යාව, මදුරුවන් බෝවන චක්‍ර සහ වෛරසය සම්ප්‍රේෂණය වීම පිළිබඳ සංකීර්ණ විද්‍යාව සරල, ප්‍රායෝගික එදිනෙදා භාවිතාකළ හැකි කාර්යයන් බවට පරිවර්තනය කළහ.

රූපවාහිනී වෙළඳ දැන්වීම් මඟින් ත්‍රිමාණ සදෘශ්‍යකරණ (3D animations) භාවිත කරමින්, වත්තක දමා ඇති තනි ප්ලාස්ටික් කෝප්පයක් හෝ වැටී ඇති පොල් කට්ටක් මදුරුවන් දහස් ගණනකගේ බෝවන ස්ථානයක් විය හැකි ආකාරය පෙන්වා දුන්නේය. ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් මඟින් මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් සම්බන්ධ කර ගනිමින්, මෙම මදුරුවන් වඩාත් සක්‍රීය වන දවසේ විශේෂිත වේලාවන් පිළිබඳව දැනුවත් කළේය.

මුද්‍රිත මාධ්‍ය, විදුසර සතිපතා විශ්ලේෂණ සහ විදුරාව වැනි සඟරාවල විශේෂ අතිරේක මඟින් රුධිර පට්ටිකා (Platelet counts) ගණනය කිරීමේ ජීව විද්‍යාත්මක යාන්ත්‍රණය පැහැදිලි කරමින්, මහජනතාව තුළ තිබූ අන්ධ බිය වෙනුවට වෛද්‍යමය පැහැදිලි බවක් ලබා දුන්නේය. විද්‍යාත්මක දත්ත (Abstract data) පොදු පුරවැසි ක්‍රියාකාරකම් බවට පරිවර්තනය කිරීමෙන්, විද්‍යා සන්නිවේදනය සෘජුවම මහජන පුරුදු වෙනස් කිරීමට බලපෑ අතර එය අසංඛ්‍යාත ජීවිත ගණනක් බේරා ගැනීමට සමත් විය.

තාර්කිකත්වයේ නූතන පෙරගමන් කරුවෝ

මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය නිරන්තරයෙන් පුළුල් වෙත්ම, අපේ මුල් කාලීන පුරෝගාමීන්ගේ කාර්යභාරය ඉදිරියට ගෙන යාම සඳහා නව සන්නිවේදකයින් පිරිසක් ඉදිරියට පැමිණ ඇති අතර, ඔවුන් පුවත්පත් තීරුවල, විශ්වවිද්‍යාල සමාජවල සහ අන්තර්ජාල නාලිකාවල නිවැරදි විද්‍යාව තහවුරු කිරීමට කටයුතු කරති.

මහාචාර්ය චන්දන ජයරත්න මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ නවීන විද්‍යා

මහාචාර්ය චන්දන ජයරත්න

සන්නිවේදනයේ ප්‍රධානතම චරිතයකි. ඔහු STEM (විද්‍යාව, තාක්ෂණය, ඉංජිනේරු විද්‍යාව සහ ගණිතය) විෂයයන් කෙරෙහි මහජන උනන්දුව ඇති කිරීම සඳහා තාරකා විද්‍යාව "ප්‍රවේශ විද්‍යා දොරටුවක්" (gateway science) ලෙස භාවිත කරයි. විශ්වාසදායක ශාස්ත්‍රීය හඬක් ලෙස, ප්‍රධාන තාරකා විද්‍යා සිදුවීම් අතරතුර ඔහු ජාතික රූපවාහිනිය, ගුවන්විදුලිය සහ මුද්‍රිත මාධ්‍ය ඔස්සේ නිතර පෙනී සිටිමින් පැහැදිලි, සුබෝධ්‍ය විග්‍රහයන් මඟින් චන්ද්‍රග්‍රහණ වැනි සංසිද්ධීන් වටා ඇති මුල් බැසගත් සංස්කෘතික මිථ්‍යා විශ්වාසයන් බිඳ දමමින්, ඒ වෙනුවට සාක්ෂි මත පදනම් වූ තාර්කිකවාදයක් ආදේශ කරයි. දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මක වන පුළුල් අධ්‍යාපනික වැඩසටහන්, මහජන දේශන සහ ගුරු පුහුණු වැඩසටහන් මාලාවක් ඔස්සේ, භෞතික විද්‍යාව සහ විශ්වවේදය පිළිබඳ දැනුම පාසල් සහ ප්‍රජා මට්ටමින් ඉගැන්වීමේ ක්‍රමවේද නවීකරණය කිරීමට මහාචාර්ය ජයරත්න දායක වී ඇත.

දැඩි ශාස්ත්‍රීය නිරවද්‍යතාවය සහ සුවිශේෂී මාධ්‍ය චතුරතාවය ඒකාබද්ධ කරමින්, මහාචාර්ය ජයරත්න මහතා විචාරාත්මක චින්තනය පිළිබඳ ජාතික සංස්කෘතියක් කර ඇති අතර, එමඟින් සමකාලීන ඩිජිටල් තාක්ෂණය නිසා ගොඩනැඟී ඇති වැරදි තොරතුරුවලට එරෙහිව අත්‍යවශ්‍ය සමාජීය පවුරක් නිර්මාණය කර ඇත.

යාපනය විශ්වවිද්‍යාලයේ මහාචාර්ය ගුණසිංහම් මිකුන්තන් මහතා ශ්‍රී ලංකාව තුළ, විශේෂයෙන්ම උතුරු පළාත පුරා විද්‍යාව ප්‍රචලිත කිරීම සහ විද්‍යා සන්නිවේදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රමුඛ සහ ඉහළ ඇගයීමට ලක් වූ කාර්යභාරයක් ඉටු කර ඇත. ඔහුගේ දායකත්වය බිම් මට්ටමේ ප්‍රජා පුවත්පත් කලාව, අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් නායකත්වය සහ කලාපීය විද්‍යා ආයතන හරහා ආයතනික නායකත්වය දක්වා විහිදේ. මහාචාර්ය මිකුන්තන් මහතා වසර ගණනාවක් පුරා දේශීය මාධ්‍ය සඳහා කියවීමට පහසු විද්‍යා ලිපි ලිවීමට කැප වූ අතර, ලිපි 400කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. "උදයන්" (*Uthayan*) දේශීය දිනපතා පුවත්පතට ඔහු කළ විශාල දායකත්වය හේතුවෙන්, දිගුකාලීන මහජන විද්‍යා ලේඛනය වෙනුවෙන් මාධ්‍ය ප්‍රජාවගෙන් පිරිනමන රජත ජයන්ති සම්මානයෙන් (Silver Jubilee Award) ඔහු පිදුම් ලැබීය.

කෘෂිකාර්මික ජීව විද්‍යාව, පරිසර හිතකාමී තාක්ෂණයන් සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාව වැනි සංකීර්ණ විද්‍යාත්මක ක්ෂේත්‍ර, සමාජීය වශයෙන් බලපෑමක් ඇති කරන දැනුම බවට පරිවර්තනය කිරීමට ඔහු දැරූ උත්සාහය නිසා, 2010 වසරේදී ජාතික විද්‍යා පදනම (NSF) මඟින් පිරිනමනු ලබන විද්‍යාව ප්‍රචලිත කිරීම පිළිබඳ ජාතික සම්මානයෙන් මහාචාර්ය මිකුන්තන් පිදුම් ලැබීය. සම්මානලාභී ශාස්ත්‍රීය පෝස්ටර් ඉදිරිපත් කිරීම් හරහා පර්යේෂණ දෘශ්‍යමාන සහ ඵලදායී ලෙස සන්නිවේදනය කිරීමට ඇති හැකියාව වෙනුවෙන්ද ඔහු ඇගයීම් ලබා ඇත.

මුද්‍රිත සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ, නාලක ගුණවර්ධන මහතා දශක ගණනාවක් තිස්සේ විද්‍යා සන්නිවේදනයේ දැවැන්ත ශක්තියක් වී ඇත. මහජන ප්‍රතිපත්ති සහ ජාතික තීරණ සඳහා තාර්කික, සාක්ෂි

මත පදනම් වූ ප්‍රවේශයක් වෙනුවෙන් ඔහු නිරන්තරයෙන් පෙනී සිටියේය. ඔහුගේ ලිපි සහ මාධ්‍ය විචාර මඟින් දේශගුණික විපර්යාස, අභ්‍යවකාශ ගවේෂණයේ සිට අන්තර්ජාල ආචාර ධර්ම දක්වා වූ සෑම දෙයක්ම විග්‍රහ කෙරේ. *TVE Asia Pacific* වැනි කලාපීය කණ්ඩායම් මෙහෙයවීමට උදවු කරමින්, ඔහු පාරිසරික අනුවර්තනය පිළිබඳ ආකර්ෂණීය කථාන්දර පැවසීමට සිනමාව සහ දෘශ්‍ය මාධ්‍ය මනාව භාවිත කර ඇති අතර, වෘත්තීය පුවත්පත් කලාවට විද්‍යාත්මක ප්‍රමිතීන් ඉහළින්ම පවත්වා ගත හැකි බව ඔප්පු කර පෙන්වීය.

කොවිඩ්-19 (COVID-19) වසංගතයේ අවිනිශ්චිත සහ තීරණාත්මක දිනවලදී, ප්‍රතිශක්තිකරණ සහ අණුක වෛද්‍ය විද්‍යාව පිළිබඳ මහාචාර්ය නීලිකා මලවිගේ මහත්මිය රටේ විශාල විශ්වාසයකට සහ පැහැදිලි බවකට මඟ පෑදූ පදනම බවට පත් වූවාය. තමන්ගේ පර්යේෂණාගාරයට පමණක් සීමා නොවී, ඇය සෘජුවම රූපවාහිනී කැමරා ඉදිරියට පැමිණීමට තීරණය කළාය.

මහාචාර්ය නීලිකා මලවිගේ

මහාචාර්ය නීලිකා මලවිගේ, පැහැදිලි සහ මනාව ව්‍යුහගත රූපවාහිනී සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ මාධ්‍ය හමුවලදී, වෛරස් විකෘති වීම්, එන්නත් පරීක්ෂණ දත්ත සහ ප්‍රතිශක්තිකරණ ප්‍රතිචාරයන්හි සංකීර්ණ යාන්ත්‍රණය සරලව පැහැදිලි කළාය. බිය උපදවන වෛද්‍ය පාරිභාෂික වචන වෙනුවට සරල, සහතික කළ තාර්කිකත්වයක් ලබා දීමට ඇයට තිබූ හැකියාව, මුළු රට පුරා පැතිර ගිය දැඩි කනස්සල්ල සහ අන්තර්ජාල කටකතා මැඩපැවැත්වීමට උපකාරී වූ අතර, සක්‍රීය පර්යේෂකයන් මහජන මාධ්‍ය සමඟ සෘජුවම සම්බන්ධ වන විට ඇති වන දැවැන්ත වෙනස මනාව පෙන්නුම් කළාය.

හෙට දවස සඳහා වූ උපාය මාර්ගයක්

ශ්‍රී ලංකාව නවීන ලෝකයේ පවතින ඉහළ තාක්ෂණික සංකීර්ණතා සමඟ ඉදිරියට යා හැකි, තාර්කික, ප්‍රගතිශීලී සමාජයක් ගොඩනැගීමට අදහස් කරන්නේ නම්, අපගේ විද්‍යා සන්නිවේදන යටිතල ව්‍යුහය හිතාමතාම උපායමාර්ගික වෙනසකට ලක් විය යුතුය. අප තනි තනිව කෙරෙන විසිරුණු ක්‍රියාවලින් ඔබ්බට ගොස් ව්‍යුහගත, පද්ධතිමය ප්‍රතිසංස්කරණ කරා ගමන් කළ යුතුය.

- පළමුව, අපේ විධිමත් අධ්‍යාපන ක්‍රමය හුදු කටපාඩම් කිරීමේ පරීක්ෂණවලින් ඔබ්බට යා යුතුය. අ.පො.ස. සාමාන්‍ය පෙළ සහ උසස් පෙළ විද්‍යා විෂය මාලාවන් තුළට මාධ්‍ය සහ තොරතුරු සාක්ෂරතාවය (Media and Information Literacy) සෘජුවම ඇතුළත් කළ යුතුය. අන්තර්ජාලයේ එන තොරතුරු තහවුරු කර ගන්නේ කෙසේද, තොරතුරු සම වයසේ සමාලෝචනයට ලක් වූ (Peer-reviewed) සඟරා සමඟ සසඳා බලන්නේ කෙසේද, සහ ව්‍යාජ විද්‍යා තොරතුරු ප්‍රවර්ධනය කරන්නන් භාවිත කරන උපක්‍රම හඳුනා ගන්නේ කෙසේද යන්න සිසුන්ට පැහැදිලිව කියා දිය යුතුය.
- දෙවනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල තුළ පවතින, මහජන සන්නිවේදනය යනු ජාත්‍යන්තර සඟරාවල ලිපි පළ කිරීමට වඩා පහත්, ද්විතීයික බාහිර කාර්යයක් ලෙස සලකන ආකල්පය වෙනස් කළ යුතුය. ලෝකය සමඟ කතා කරන විද්‍යාඥයින් සඳහා අපේ ආයතනික පද්ධති තුළ නිසි ඇගයීමක් සහ වෘත්තීය දිරිගැන්වීම් තිබිය යුතුය. විදුරාව වැනි සඟරාවලට අධ්‍යාපනික ලිපි ලිවීම, විශේෂිත ටැබ්ලොයිඩ් සංස්කරණය කිරීම, මහජන වැඩමුළු පැවැත්වීම හෝ ඩිජිටල් වීඩියෝ නිර්මාණකරුවන් සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම, ඔවුන්ගේ ශාස්ත්‍රීය උසස්වීම්, පර්යේෂණ ආධාරක සහ ජාතික ඇගයීම් සඳහා සෘජුවම බලපාන නිර්ණායක ලෙස ඇතුළත් කළ යුතුය.
- තෙවනුව, ජාතික විද්‍යා පදනම (NSF) සහ (SLAAS) ආයතනවලට පෙරමුණ ගනිමින් පර්යේෂණ කරන විද්‍යාඥයින්, විමර්ශනාත්මක මාධ්‍යවේදීන්, ග්‍රැෆික් නිර්මාණකරුවන් සහ වීඩියෝ සදෘශ්‍යකරණ ශිල්පීන් සම්බන්ධ කරන නිර්මාණාත්මක ජාල ගොඩනැගිය හැකිය. විද්‍යාඥයින් දත්ත දන්නා නමුත්, තරුණ පරපුරට ආකර්ෂණීය ලෙස එය ඇසුරුම් කිරීමේ මාධ්‍ය කුසලතාවය ඔවුන්ට අඩු විය හැක. ඔවුන් වෘත්තීය අන්තර්ගත නිර්මාණකරුවන් සමඟ සම්බන්ධ කිරීමෙන්, සමාජ මාධ්‍ය තුළ ව්‍යාජ විද්‍යා මිථ්‍යාවන් පරදා ඉදිරියට යා හැකි උසස් තත්ත්වයේ ඩිජිටල් නිර්මාණ (කෙටි වීඩියෝ, ප්‍රස්ථාර, තොරතුරු සටහන්) නිපදවිය හැකිය.
- අවසාන වශයෙන්, ශ්‍රී ලංකාව පුරා පවතින පාසල් විද්‍යා සංගම්

ජාලය ක්‍රමානුකූලව ව්‍යාප්ත කළ යුතුය. විදුරාව සහ විද්‍යා ව්‍යාප්ති වැනි විශ්වාසවන්ත ප්‍රකාශන විෂය බාහිර මාර්ගෝපදේශ ලෙස භාවිත කරමින්, මෙම දේශීය සමාජ, ප්‍රජා පාදක විද්‍යාවේ සක්‍රීය කේන්ද්‍රස්ථාන බවට පත් කළ හැකිය. කලාපීය කේතකරණ හැකතන් (Coding hackathons) සිසුන් මෙහෙයවන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සහ තාරකා විද්‍යා රාත්‍රී කඳවුරු සංවිධානය කිරීමෙන්, අපට විද්‍යාව පන්ති කාමරයේ කළු ලෑල්ලෙන් පිටතට ගෙන එය උද්යෝගිමත්, ප්‍රායෝගික අත්දැකීමක් බවට පත් කළ හැකිය.

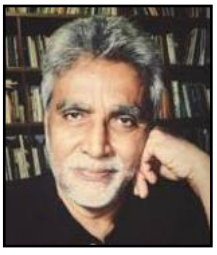
රන් හුය නොබිඳී පවත්වා ගැනීම

ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යා සන්නිවේදනයේ පනස් වසරක ගමන, ආචාර්ය ඊ.ඩබ්ලිව්. අදිකාරම් සහ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහත්වරුන්ගේ මුල් කාලීන ස්වභාෂා පොත්පත්වල සිට, විදුරාව සඟරාවේ ඓතිහාසික මුද්‍රණ සහ විදුසර පුවත්පතේ සරල සතිපතා පිටු හරහා, නූතන වෙබ් අඩවියේ ගතික ඩිජිටල් නාලිකා දක්වා නොබිඳී දිවෙන රන් හුයක් බඳුය. එය ඔප්පු කරන්නේ රටක ප්‍රගතිය, එහි මහජන විද්‍යාත්මක සාක්ෂරතාවය සමඟ සෘජුවම බැඳී පවතින බවයි.

විද්‍යා සන්නිවේදනය යනු විකල්ප අධ්‍යාපනික සැරසිල්ලක් නොවේ; එය අත්‍යවශ්‍ය මහජන ආරක්ෂණ යාන්ත්‍රණයකි. එය තාර්කික චින්තනය ආරක්ෂා කරයි, නිවැරදි ජාතික ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයවයි, සහ සාමාන්‍ය පුරවැසියන්ට ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍යය, වෘත්තීය සහ පරිසරය පිළිබඳව නිවැරදි තීරණ ගැනීමට අවශ්‍ය බුද්ධිමය මෙවලම් සපයයි. අ.පොෂ.ස. සාමාන්‍ය පෙළ සහ උසස් පෙළ සිසුන් ශ්‍රී ලංකාවේ අනාගත නායකයින්, පර්යේෂකයන් සහ නව නිපැයුම්කරුවන් වීමට පෙරමුණ ගන්නා විට, මෙම පන්දම ඉදිරියට ගෙන යාමේ වගකීම ඔවුන් වෙත පැවරේ.

ඒ අනුව, සිංහල භාෂාවෙන් විද්‍යාත්මක දැනුම පොදු ජනතාව අතරට ගෙන යාම සඳහා මුද්‍රිත සහ විද්‍යුත් මාධ්‍යය දෙඅංශයෙන්ම පෙළහර පෑ මහාචාර්ය නන්දදාස කෝදාගොඩ, මහාචාර්ය කාලෝ ෆොන්සේකා, දොස්තර බුද්ධදාස බෝධිනායක, එඩ්වින් ආරියදාස යන විද්වතුන්ගේ සේවයද ඉතා ඉහළින් අගය කළ යුතුය.

එලෙසම මහින්ද රණවීර මහතාගේ ගුවන්විදුලි විකාශන සහ අනුර සිරිවර්ධන මහතාගේ මුද්‍රිත මාධ්‍ය නායකත්වයේ සිට, මහාචාර්ය කුණරත්නම් සහ මහාචාර්ය මාහේෂ්වරන් මහත්වරුන්ගේ දෙමළ මාධ්‍ය ශාස්ත්‍රීය දායකත්වය දක්වා වූ අපේ පෙර පුරෝගාමීන් දැමූ පදනමට ගරු කරමින්, නවීන බහුමාධ්‍ය අන්තර්ගතයන් නිර්මාණය කිරීමෙන්, මෙම රන් හුය නොබිඳී පවතින බව අපට සහතික කළ හැකිය. අපි සැවොම එක්ව, ශ්‍රී ලංකාව උදෙසා තාර්කික, තිරසාර සහ දීප්තිමත් අනාගතයක් කරා යන මඟ ආලෝකමත් කරමු. එනයින් බැලූ කල, විදුරාව සහ ජාතික විද්‍යා පදනම හෙට ලොව දකිනා දෑසයි. එමෙන්ම නවමු ලොවක තුඟු සවියයි.

ආචාර්ය ජයන්ත වත්තවිදානගේ
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (අධ්‍යයන කටයුතු)
යුනෙස්කෝ C2C
දකුණු ආසියානු ගුරු සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය
මීපේ

